

24. gada-gahjums.

Mahjas weefis.

Maffa ar peefuhitſchanu
par paſti:

par gadu 1 rub. 60 lap.
" puſgadu 85 "

Maffa beſ peefuhitſchanas
Rigā:

par gadu 1 rub. — lap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. w. teel iſdohs feſt-
deenahm no p. 10 fahtoh.

Maffa
par ſtudinaſchanu:
par weenas ſleijas ſmalſtu
rakſtu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, maffa 10 lap.

Redakcija un eſpedicija
Rigā,

Ernſt Plates hiſchu- un
grahmatu- drukatawā pee
Beſtera baſnijas.

Ernſt Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnaht ween reiſ pa nedetu.

N° 47.

Seſtdeenā 24. Nowemberi.

1879.

Mahditajſ.

Jaunakahs ſinas. Telegrafa ſinas.

Geſchjemēſ ſinas. No Rigas: par nodohmato ſlepkawibas darbu pret muhſu augſta Keifara Majestetes dahra dſhwibu un pah ſaimigu iſglahbſchanu. Par baſnijas ſemneetu pehminderu zefſchanu Baltijas guber- nās. No Sietpēs. No Apēs. No Beſtemes puſēs. No Selgawas. No Balzgrahwes. No Peterburgas. No Smotenskas. No Chartowas. No Woſneſenſtas. No Buguruſlanas. No Uralſkas.

Ahrjemēſ ſinas. No Albanijas. No Irlandes. No Bairijas. No Amerikas.

Rakſis iſ Kaſdangas apgabala. Sihli notikumi iſ Rigas. Turgus ſinas. Peelikumā: Tehwa bruhē. Graudi un ſeedi.

Jaunakahs ſinas.

No Rigas. Rā iſ ſchi numura telegrafa ſinahm redſamē, tad wiſā Eiropā tika iſzehluſehs weena balſs, kas par nodohmato ſlepkawibu ſawu ihgnumu iſſazidama, ſawu ſirfnigu preeku iſſaka par muhſu augſta Keifara Majestetes laimigo iſglahbſchanu.

Šchē Rigā tika wiſur preeka juſchanas iſſazitas, tā ka ihſeem wahrdeem naw paſtahtamas; baſnijas tika pateizibas luhgſchanas noturetas, beedribas ſapulzejahs, pilsſehta laiſtijahs, ar ſwehtku ugunim apgaismota, dedſigas runas tika tu- retas, no dſeedaſchanu beedriahm atſkaneja: Deewſ, fargi Keifarū u. t. pr. No ſchejeenes beedriahm bija Liedertafel, Liederkranz, Sāngerkreis, Männergeſangverein, Bajans; labprah- tigeē ugunsdſehſeji, ſtrehlnieku beedriba, Wahzu amatneeku beedriba, pilsſehtas gwardija, dahrsneeku beedriba, Artele, Streb- ſamer Verein un Rigas Latweeſchu beedriba bija ſawus weet- neekus uſ lohpu ſapulzi ſuhtijufe.

— Schejeenes Latweeſchu beedriba ſwehtdeenu noturehs konzerti ar prologu iſ pateizibas par muhſu augſta Kunga un Keifara Majestetes laimigu iſglahbſchanu.

Preekſch konzertes tiks prologs runahs un dſeedata Kreewu tautas luhgſchana.

Uſ ſcho prologu un konzerti daram ſawus laſitajus usma- nigus, lai to nenolawetu.

Telegrafa ſinas.

No Peterburgas, 22. Nowemberi. Schodeen notureja pa- teizibas deewa-kalpoſchanu par laimigu Keifara Majestetes iſ- glahbſchanu iſ dſhwibas breeſmahm, wiſas kriſtigās baſnijas, tapat ari ſchihdu ſinagogā un muhamedeefchu luhgſchana- namōs. Keifariflēs ekſtra-branzeens nupat, ap plſti. 2³/₄ pehz puſd. no Maſlawas ſchē atbrauza.

No Peterburgas, 22. Nowemberi pehz puſd. Keifara Majestete ſweiks un wefels ſchē atbrauza ap vulkſti. 2³/₄ un tika no leela kauſchu-pulka un kara-pulkeem ar leelahm gawilehm apſweizinahts. Keifara Majestete aibrauza walejās kamanās uſ ſeemas-pili.

„Wald. wehtu.“ ſino: Geſchleetu miniſters ir pawehlejis, kā awiſe „Molwa“ nedrihſt diwi mehneſchu laikā privat- ſtudinajumus uſnemt.

No Berlines, tai 21. Nowemberi. Tureenes walſis weht- neſis ſino: Bahr ſlepkawas nodohmu pret Kreewijas Keifarū wiſur ſazehla leelu ihgnumu un par Wina laimigu iſglahb- ſchanu iſzehlahs wiſur tee leelakee preeki. Wiſas awiſes, pee kurahm partijahm winas peederetu, iſſaka weenprahīgi tahdas paſchas dohmas.

No Bihneſ, tai 22. Nowemberi. Tureenas awiſes ſino: Breeſmiga nodohmata ſlepkawiba pret Kreewijas Keifarū ir zaur Deewa ſchehlaſtibu laimigi iſnihzinata. Kreewijas tautas uſteiz un ſlawe Deewa ſchehligu iſglahbſchanu. Wiſur atroht Auſtreeſchu awiſes iſſazitu ihgnumu par nodohmato breeſmigo ſlepkawibu un iſſazitu preeku par ſchi noſeedſiga nodohma ne- iſdohſchanohs.

No Londones, tai 22. Nowemberi. Angtu awiſes iſſaka ſawu ihgnumu par nodohmato ſlepkawibas darbu pret Kreewijas Keifarū un iſſaka ſawu ſirfnigo preeku par noſeeguma ne-iſdohſchanohs.

No Parihſes, tai 22. Nowemberi. Sihmejotees uſ nodoh- mato ſlepkawibu pret Kreewijas Keifarū tureenas awiſe („Schur- nahl offiz.“) ſaka: Tas zaur nodohmato breeſmigo ſlepkawibu mohdinatais ihgnumē teel Franzijā ſtipri ſajusts un tas drau- dſigais prahts apleezinahts, kas zaur Kreewijas augſtahs Kei- ſareenes uſtureſchanohs Franzijā jaw bija fazelts. Franzijas presidents paſteidsahs ſawas juhtas iſſaziht, pa telegrafu ſinu laiſdams, pee kam Wadintonſ peelika Franzijas waldbibas zee- niſchanas pilnu laimes wehleſchanu.

Wehl no Parihſes, tai 22. Nowemberi. Bakar, treſch- deenu, ap puſdeenas laiku, tika Kreewu baſnijā (Parihſē) no- tureta pateizibas Deewa-kalpoſchana par Kreewijas Keifara iſ- glahbſchanu. Pee Deewa-kalpoſchanas baſnijā bija klah leel- ſiſtē Nikolajs Nikolajewiſch, Kreewijas wehtneekſ (Parihſē) ſiſtē Orlowſ, wiſi Kreewijas ſuhnteezibas (wehtneezibas) aug- ſtee lungi pilnā uniformā, kā ari Wahzijas un Auſtrijas wehtneeki un dauds no ſchē (Parihſē) dſhwodameem Kreeweem.

Gelfhemes sinas.

No Rigas. Mufsu augsta Kunga un Keisara Majestetes fwehtai dšhwibai atkal draudejufčas breefmas, no kuzahm ſchehliga Deewa rohla wiau iſfargajuſe. Pa wiſu Kreewijas plaſcho walſti atſtan preela-gawileſchana, la augſti goh-data un mihtota Semestehwa dahrga dšhwiba tautahm un ziltim par fwehtibu un laimi uſtureka; neſlaitamas pateizibas-luhgſchanas teel pee ſchehliga Deewa par laimigu iſglahbſchanu fuhhtas; bet ne-iſſakams ihgnums ſagrahbj uſtizamu pawalſtneeku ſirdis pret teem launem noſeedſneekem, las gribejuſchi augſta Keisara Majestetes fwehtai dšhwibai breefmas ſagah-daht, ar ne-iſſakamu reebumu nowehrfčas no ſcheem welna zenteeneem, las draud walſts- un trohna-pamateem, katris uſtizams pawalſtneeks. Ari Latweeſchu tauta lihds ar wiſeem uſtizameem pawalſtneekem ſaweenojahs weena preezigā, ſirfnigā pateizibas-luhgſchanā, la ſchehligais Deews augſto Baldneeku un mihtoto Semestehwu, Keisara Majesteti Alekſanderu Ohtro uſtureka. Preezigas pateizibas-luhgſchanas flaitidami no pa-ſchas ſirds dibena luhdsam: Deews, ſargi Keisaru un uſturi Wiau mums par fwehtibu un laimi!

„Baldibas wehſneſis“ neſs ſchahdu ſiru:

Maſlawas general-gubernators pa telegrafu laidis iſ Maſ-lawas ſiru, la 19ta Nowemberi pulſten 11 walarā, uſ Kur-ſlas dſelſzetu, tad ohtis Keiſariſks brauzeens gabjis, ar kuzu Keisara Majestetes deenafneeki braufuſchi un zefa-man-tas (bagascha) tiluſchas weſtas, pret Nagoschas kapſehtu no-tikuſe ſprahgſchana, zaur lo wiſs brauzeens (ratu-rinda) tizis nojweſts no fleedehm un bagaschas wagons tapis uſſperts gaisā.

Wagoni ſtahweja ſchlehfſu pahz zetu. Zaur ſprahgſchanu tika uſ dſelſzeta dambja iſrauta lahda 2 arſchinas dſita un 7 arſchinas gara bedre. Zilweki naw apſlahdeti. Ohla, iſ kuzas ſpradſinaſchana bija cetaiſta, ir uſeeta. Saundaru uſ-melleſchana ſahla.

Maſlawā, 19. Nowemberi. Balarā, tad Keisara Ma-jestete jaw bija Maſlawā, tika wehl zeta buhdamais ohtis Keisara brauzeens ſa-pardihts, pee lam weens bagaschas wa-gons gaisā uſſperts; ſeptini wagoni iſgabja iſ fleedehm. Zil-weki netika eewainoti. — Schodeen, 20. Nowemberi pulſten 11 no rihta bija preeſchā ſahdiſchanahs Keiſeram, Arenla pili. Preeſch Keisara iſnablſchanas muiſchneeku preeſchneeks ar diktu balſi nolafija ſiru pahz walarejo breefmigo atgadi-jumu. Gefahlumā wiſi bija la no pehrkona ſatreekli. Tad wiſpahriga gawileſchana, ſlata urah-faulſchana. Keiſars at-nahza Jorga-ſahle pulſten 12 un 10 minutes. No pils-ſehtas ſahli maiſi ſanehmis Keiſars tureja ſchahdu uſrunu:

„Es preezajohs, mani kungi, Zuhſ atkal redſoht, pee lam Es atgahdinajohs Zuhſu man parahditahs uſtizibas ſuhhtas, pehz behdiga atgadijuma 2tra Ap-rili. Lahdas paſchas ſuhhtas tika man wehſtitas no wiſahm Kreewijas malahm — bet Zums jaw ſinams wafarejais atgadijums. Deews glahba Mani un wiſus, las ar Mani uſ Maſlawu brauja. Par Kreewija ruhpedamees, Es uſtizohs liktena lehmumam; bet dumpibas gars ja-iſuuhjina. Es greeſchohs pee Zums, mani kungi, un pee wiſeem gohdprahtigeem laudin, dehl launuma iſdeldeſchanas, las eſſakno-jees. Es greeſchohs pee wezakeem. Wedeet ſawus behrens uſ pateſibas zeta, lai netiktu laundari ſa-gatawoti, bet derigi wiheri un Kreewijas pilſoni.

Schee wahrdi tika ar gawileſchanu uſnemti. Bija brihdis, las ſirdis tohti ſatrizinaja.

Scho telegrafa ſiru paſneeguſcheem mums wehl japeemin ſchahda ſira, las ſihmejahs uſ paſchu ſpradſinaſchanas-darbu, la to lahds iſſazijis, las pats klaht bijis. Pehz braufſcha-nas nolikuma wajadſeja bagaschas brauzeenam papreeſchu Maſlawā nonahkt, bet zaur laimigu atgadijumu iſnahza, la tas brauzeens, kuzā Keisara Majestete brauja, papreeſchu brauja un tad pehz puſtundas nahza bagaschas brauzeens. Kad bagaschas brauzeens bija 2½ werſtes Maſlawas bahnu-ſcham tuwojees, tad iſdſirda warenu ſprahgſchanu un tas wa-gonis, kuzā es atradohs, tuhliſt ſahla uſ weenu un ohtu puſi klanitees. Weidsoht wagons dabuja ſtipru grubdeenu un ap-ſtahjahs. Kad mehſ wagoni atſtahjam, tad mehſ eefahlumā dohmajam, la tilts buhs ſagruwis, bet drihs eeraudſijam, la eſſploſija (ſprahgſchana) notikuſe. Birna lokomotive bija no ziteem wagoneem atrahwufehs wakam un ohtra lokomotive bija no fleedehm noſkrehjuſe; zetortais bagaschas wagons bija apkritis, ritens uſ augſchu uſgreesdams, ziti wagoni bija no fleedehm noſkrehjuſchi un daschi bija uſ dſelſzeta ſchlehfſam uſgreesuſchees. Blatus dſelſzeta dambim bija iſſelſta leela, lahduſ arſchinas dſita beedre. Kad brauzeens, las par labahs puſes fleedehm brauja, buhtu par kreifahs puſes fleedehm brauzis, tad wiſſch buhtu tizis ſaſpardihts. Polizeja un pulks kauſchu peſteidsahs klaht un wiſi iſſauza: „Deews, lahda laime, la Zahrs ne-aiktis aibbrauja garam!“ Es no-ſteidsohs pee tuwalahs kaſernes, lai pahz ſcho atgadijumu wa-retu telegrafeereht (pa telegrafu ſiru laiſt); bet apgahdamees telegrafa ſtabs bija drahti pahrrahwis. Tas tur tuwumā buh-damais dſelſzeta ſtrahdneeks un garadowois likahs buht ſipri ſatrauzeti. Wiſi, las brauzeenam bija lihds, nebija tiluſchi eewainoti, tilai dabujuſchi iſbihtees. Azim rahdotees laundari bija dohmajuſchi, la Keiſars ar ohtu brauzeenu brauf-ſchoht. Pulſten 2 nakti atnahza uſ ſpardifchanas weetu prokurors un iſmelleſchanas teeſneſis. Spardifchanas peh-das norahdija uſ tuwalo mahju, las iſrahdijahs par tulſchu. Mahjas pagalmā, ſneegu uſrohtoht, iſmelleſchanas teeſneſis atrada drahtis un to ar winahm ſakarā buhdamo elektriſku maſchini (bateriju) tureenahs ſchlehnli, no kureenahs dſelſzeta brauzeenus wareja weegli redſeht garam brauzam. Kā dabuja ſinaht, tad mineta mahja tika Septembara mehneſi no lahda jauna zilwela nopirka, las teizahs eſoht Samaras birgeris (piſſonis). Kaimini bija redſejuſchi, la wiſſch ſawas no-pirkas mahjas pagraba rafa, ſazidams, la wiſſch griboht ſmiltis liht iſweſt. Zahs ſmiltis jeb ſeme, las iſ pagraba tika iſweſtas, bija iſ ta preeſch ſpardifchanas wajadſiga la-nafa iſraktas. Kanalis bija 3 aſis dſiti apalſch ſemes un 22 aſis garſch.

Tas dšhwollis, kuzā laundari dšhwujuſchi, bija weentahf-ſchigs un nabadſigi eetaiſihts. Apalſch feena tapetehm bija drahtes wilktas. Elektriſkas maſchines (baterijas) atradahs praſtōs ſarlands kaſtōs. Atpakal palikuſchahs drehbes rahda, la tur wairal zilweku ſtrahdajuſchi. Allikums no nupat turetas mal-tites tika atrahs; laundari paſchi ir paſudufchi. Kad nu kaimini laundarus no uſſlatas paſiht, tad zerams, la winus dabuhs rohla.

Iſ paſneegtahm ſinahm redſams, la laundari ir nolawe-juſchees jeb naw drohſchi ſinajuſchi, ar kuzu brauzeenu Kei-sara Majestete brauja. Schauſchalas kairu pahrnem, tad ap-

dohma, tahda breefmita nelaima buhtu wazejufe notiti, tad Deews nebuhtu atkal fawu fpehzigu rohlu pazeblis, pafar-gadams augsto Semestehwu, las jaw 25 gadus Kreewijai par ne-ismehrojama fwehtibu walbijis, leelai Kreewu tautai selta brijwibas laikus dohdams, un kura dshiwibas un walbibas nsturefchanu uf jauneem 25 gadeem katris nstijams pawalstneeks no Deewa karsti isluhdas.

Waj tad fchee neleefchi, las bes mitefchanas pazi fawu noferdsigu rohlu pret augsta Waldneeka fwehto dshiwibu, reis ne-buhs atfinufchi, la wini par Deewa rohlu wahjati? Waj tad wini to nemas nefajuh, ar lahdu ne-issakamu ihnumu wifa Kreewija flatahs uf wina masa pulzina negehligeem darbeem un zenteeneem?

Ro lai muhfu augstais Semestehwu fajuht, redsedams tahdu nepateigibu? Wifu Sawu walbibas laiku Winfeh ir ruhpe-jees par Sawu pawalstneeku labklahfchanohs tahda mebra, to to wehl neweens zits walbineeks naw darijis.

Par basnizas semneeku pehrmindern zelfchannu Baltijas gubernas „Ztg. f. St. u. L.“ dabujufe sinagt, la ne fen dabuhts is Peterburgas lahds fpreedums, las nosata, la basnizas semneeku pehrmindern Baltijas gubernas turpma zetami til us trihs gadeem, un la zelfchannas teefiba pee tam peeder latra draudse wifem grunts ihpafchneekem, weenalga waj tee ir muifchu jeb semneeku mahju ihpafchneeki. Lihds fchim minetus pehrminderns zehlfchi til muifchu ihpafchneeki ween. Pee zelfchannas muifchas ihpafchneekem un mahju ihpafchneekem buhs pilnigi weenadas balsis. Kant gan pehz jauno kontwenti eewehroschannas basnizas semneeku pehrmi dereem tohti leela swara naw, tad tomehr japreezajahs, la walbiba fchai fias atkal semneeku teefibas eewehrojufe. Tas stiprina zeribu, la turpma ari semneeku daliba pee mahzitaju zelfchannas ne-etrabihis wairs tahdu pretoschannohs, la to lihds fchim dasch-fahrt peedshwoja.

Ro Stelpes. Schi gada „Mahjas weefa“ 41ma numura lahds ar „—ar—“ nehmahs few to watu, mani par lahdu fenal „Mahjas weefam“ peefubtitu sinojumu „Ro Stelpes“ par besgohdi faukt un zita gohda laupitaju norahdiht; Bet la tas winam (prohti „—ar—“) naw isdeweess, to istahda fchahda wina teifschana: „Kas til lahds rindinas lahdam laitrafstam rakstijis,“ u. t. pr. Te nu ar azim redsams un prahtu faprotams, la newis es usbruku „—ar—“, bet wifsch man: — Ta „—ar—“ lihds tai weetai, fur tas fawas uf-brufschannas mehrki fchauj, few peeleekahs wifabus nosaufumus, to tam nemas ne-atgahdinafchu; jo to jaw pats fina un war lafcht. Par fawu ihsto mehrki „—ar—“, norahda, las atkal fchahdos wahrdos lasams: Ta ari tagad u. t. pr. — Ta leeta ir bijusi kriminal-teefas ismellefchana u. t. pr. — Rad nu to rakstu u. t. pr. peenemfchu, la turpma fawa „Klienta“ bilnigakas aistahwefchannas un publitas labakas faprafchannas deht „—ar—“ peerahdihs, kurfch tas, to es fawa sinojumä minu, lahds tas, jeb tee, las wina fina un lahds tas, jeb tee, las ahrfahr-nigi rihlo? „—ar—“ teifschana: „Kannetees gan tahdam wai-abietu ta rakstijufcham, u. t. pr.“ istahda, la wifus fchi amata lohpejus pasihst un fina, kurfch tas wainigais un kurfch ne. Tahbus, las no teefas par newainigeem atfihst, ne fau-jis neht ari faufchu, lai tee nefs fawu frohni; bet las bi-tes fahis, pee tam nokertis, ir saglis, paleel saglis un to- tang par sagli. Par jagteem awifes sinoht gan nebuhs ne-

lahds launs; drihsal wajadsetu launetees no sagfchannas un zita ihpafchuma eelafroschannas. A—fch.

Ro Apes. Laitam gan zita walsti tahdi tumfoxu darbi til beeschi nenoteel, la fcheit. — Behrnaja gada, la tika sinohts, fchejeenes walstis-teefas preelfschefdetajam feena laudsi node-dsinaja, pehz tam seemä weenam peefehdetajam lambari, rihju, peedarbu un gubeni; bet nu atkal naw ilgi atpakal, la tam pascham preelfschefdetajam pilnu fchahni ar feenu un oht-ram peefehdetajam tapat la pirmam fchetras ehlas tika no-dedfinatas. Newar sinagt, las tee tahdi kaundari ir, las fchahbus pagahnu darbus pasrahda; ir gan daschi zilweft apwainoti un ari ismellefchana stahw, tomehr, la rahdabs, mas tur las isnahs, jo naw jaw lahdi prasti wihrimi, bet ir tahdi, las fawu ekfamenu pilnigi isturejufchi tur, fur katram gohdi-gam zilwekam, to eedohmajohst fchaufmas par lauleem fteen. — Skahde par wifem fchetreem uguns-grehleem kohpa fnee-dsahs lihds 1520 rubl., no kuras sumas ne grafcha atpakal neteel, tadeht la naw nekur bijis apdrohschinahs. Lai nu gan teem nabageem fainneekem beesgan grubti klahjabs, fcho minetu fchahdi zeeschoht, bet ar Deewa palihgu wini atkal reis uf ta pascha stahwokka tika, la bijufchi; — tomehr tohs, las tohs nedarbus pasrahdejufchi, launa apfina mohjabs, — la-mehr tee Deewa fohdam ne-isbehs.

Kahds Jaun-Kaizenees.

Ro Betlemes pufes. Pahf fchejeenas apgabalu laifarakfchi gan laitam nebuhs wehl nelahdas fias nefufchi; tadeht mans wehlefchannas buhtu, la „Mahjas weefis“ pahf muhfu ratbu dshwi ori lahdu pasirojumu nestu.

Muhfu pufe lihds fchim nelahds fwarigs notitums naw atgadjees, kuru waretu lasitajeem preelfcha zelt; bet tagad, fur tahdi pafauls gahjei wairaf fche uf dshwi nometufchees, wifadas neleetibas fchur un tur pa muhfu maso apgabalu beesgan isperinatas.

Ne-ilgi atpakal fchejeenas malkas- un miltu-tirgotajam J. Bagara kungam tika issagti 500 rublu naudas, federu rati 30 rublu wehrtiba, keschas pulkstens, kantains grehsens (Klog-ring) un daschas zitas leetas. Bagara kungs, to pamani-dams, bija lahdu no sagteem netahdu no mahjas uf uwe krasu nolehtis, fur abi zihuidamees bija nejaufchi no stahwa krasa kufschu-kufscheem upi eekritufchi un Bagara kungs buhtu noslihzis, ja Stukena kungs to nebuhtu isglahbis. Saglis pa tam bija ohtra mala pahrpeldejis un ismuzis. Teefas jagteem stipri pehdas dsen.

Tad wehl japeemin, la lahds no fchejeenas jaunungeem krehslai metotees Kirugas tika gala bija nogahis no zeta pa-egids, tur ar lahdu feewinu parumatees. Kamehr wifsch runajis, tikmehr wina peefetais sirgs mescha bija fatrubjees un norahwees. Sirgs ftreedams fastis federu ratus gabalu gabalos un pee tam fawu lahju pahrlausis, ta la pee semes palizis gufoht. Tahda buhschana to wehlat atrada.

J. Grehwis,
fugu fapreinis.

Ro Jelgawas. Par Jelgawas Annas basnizas Latweefchu mahzitaju ir mahzitaja Schulza weeta, kurfch uf Gezatwu pahrgahjis, eewehlehts mahzitajs Kahrlis Graf.

Ro Falzgrahwes. Ro tureenäs „B. S.“ pafneedi fchah-das fias: Pirmdeen, Sta Nowemberi, pufs 10 wakara no-mira pehz garas, grubtas zeeschannas, muhfu fchlotaja Mül-lero kunga laulata draudsene. Ne ween radeem un draugeem

bet ari pasihstameem nahwe daudf sirds ehstu un dšihwè leelu rohbu darijufi. Tee gadi, kusus Müllera kundse pee mums kà meitenu fšohlotaja pawadija, buhs un paliks ne-aismir-flami il katram, kas wianu daudf mas pasinis. Mihta nelaike pret fšohleneem isturejahs kà ihsta mahte. No sirds un ne-apnikufi ta publejahs, ka behrneem ar mahzibu pateesi eetu us preekschu. Ar kahdeem puhlineem netika dasch daschadi rohku darbi no meitenem, sem winas faprahtigas wadišchanas, fagatawoti. Schee fagatawojumi tad, jaw wairaf gadus, il trescho atwenti tika islohseti un eenahkufcha nauda isleetata preeksch „eglités,” kura jauna gada deenà fšohleneem kura dedsinata. Katris, kas tad buhs klaht bijis, buhs ari redsejis, zil tur us wairaf galdeem to leetinu bija, pa leelakai dakai paschu raschojumi, pa dakai pirkti; katris tad ari buhs redsejis, ka behrnini ar fšihdoschahm azim, preeka pilni, gan us jauko egliti, gan us dahwanahm lukhodamees sinkahrigi gaidija, ko katris isgahjufchà gada zaur mahzibu un ufwešchanohs buhs ispelnijees; lihds tad pehz ihfas Deewa kalposchanas mihtota fšohlas mahte, behrnus pee wahrda fauldama, katram pehz fawa tschalluma nopelnitas dahwanas isbalija, flinkohs us kreetnaku mahzibu usmudinadama, labakohs, tschallohs atkal atgahdinadama, arweenu til tschalli us preekschu dohteos un nenogurt, un beidsot wifus weenlihdigi mihti pazeenadama us mahjahm atlaida, kamehr fanahkufchee jaunee laudis, bijufchee fšohlenu un ziti pasihstami, wafaru jauki pawadija. Schee wafaru un it ihpafchi to isrihtotaja, dahrga mirufe, wifseem paliks dahrgà peeminà. Meers winas truhdeem!

No Peterburgas. Politifka noceedsneeka Mirfki teefaschana esohf, kà „Nolwa” sino, 17tâ Nowemberi pabeigta. Mirfki atrasts par wainigu un noteeashts us nahwi. Wina beedris Tarchows ir noteeashts us 13 gadi un 4 mehnefschi pee zee-tuma darbeem. Ziti apfuhdsetee, Beklemisshew, Olshins, Semenshaja, Beretschjagins, Lewensons un Golowins ir atsihti par newainigeem. Us 18. Nowemberi bija nolikta spreeduma pasludinafchana. Mirfki usklaufjees spreeduma pasludinafchanu glufchi meerigi. Wina bruchte Restelmann nogihbuse.

No Zarizinas. Kà „Новое Время” sino, tad kahds tureenahs fabrikneeks, Nobela kungs, lam ir petroleuma-tihrišchanas fabrika, ir ahrsemè few pastellejis 150 ihpafchi taisttus wagonus jeb dselszefata ratus, kur war petroleumu tapat kà muzàs jeb wahkis eepildiht, lai zaur to waretu muzàs aistau-piht, kas tur lohti dahrgas buhdamas petroleuma zenas fadhahfina. Nobela kungs zaur fšahdu cetaisi zere petroleuma zenas pamafinahf lihds 40 kap. par pudu (tas ir kapeika par mahzinu).

No Smolenskas. Maslawas general-gubernators, kura pahwaldifchana stahw ari Smolenskas gubernata, ir islaidis stingru pawehli dšehreenu pahrdohstawu sinà. Dšehreenu pahrdohstawas nedrihfti aisklahf lohkus, saldatas, fšohlenu un feeweefchus tanis pawifam nedrihfti eelaisf. Tà tad ari dangofchana un musika nedrihfti buht. Kahrtis, kaulinus u. t. pr. ari nedrihfti tureht. Kas tam preti dara, tohp pirmà un ohtrà reisà ar 25 lihds 300 rubl. apstrahpèts; treschà reisà tohp pahrdohstawa us kahdu laiku flehgta; zeturtà atgadijumà general-gubernators nofala patš ihpafchu strahpi.

No Chersonas. No tureenahs „Ddesas wehstn.” pasino fšahdu behdigu atgadijumu. Kahda turiga Chersonas birgera feewa nahza nedelàs. Behz tam wina stipri faflima.

Ahrste bija winai parafstijis sahles un bes tam wehl karbol-flahbi, lai ar to istabas gaisu tihritu. Nakti flimneeze lubdša fawu mahfu, kas wianu aplohpa, lai tai sahles padohdohf. Behdeja ar it mihtu prahtu to padarija, bet tumfà bija saktu weetà flimneezei eedewufe karbol-flahbi. Tuhlit fakla flimneeze ar leelahm fahpehm mohzitees. Nelaimigahs wihrs, pawifam issamifis, atfauza wifus ahrstes Chersonas pilsehtà un telegrafeereja pee kahda flawena profesora Charkowà, kuru wifsch lubdša, lai tas ar ihpafchu brauzeenu pa dselszefatu us Chersoni nahloht. Profefors ari atbrauza, bet ne winam, nedf ari teem ziteem ahrstehm isdewahs, nelaimigo glahbt. Wina, breefmigas mohlas zeesdama, fawu garu islaida.

No Charkowas. No turgenas teel pahf fšahdu atgadijumu „Golofam” rakstihst: Tai 9tâ Nowemberi no Kostowas pa dselszefatu us Charkowu atbrauza diwi wirfneeki, no kureem weens bija lohti bagats. Ubi kungi bija braukdami drufzin stipri dšehruschi stiprus dšehreenus un tapehz atradahs jautrà prahtà. Us bahnuscha atnahkufchi wini few pastelleja buteli portwihna; bet til ko wini bija drufzin no wihna baudiufchi, kad wini pee busetes peesteidsahs un prašija fulainam, kà wifsch esohf usdrihtstejees wineem fšahdu flaktu wihnu doht. Kad nu fulainis few par attaisnoschanohs rahdija us buteles zedeli, kur bija wihna-tirgotaja wahrds lafams, no lam bija wihns pirkt. tad weens no mineteem wirfneekem fagrahba fmago buteli pee kalla un fweeda to til stipri pret fulaina galwu, ka tas bes famanas gar semi pakrita, pee lam winam stipri asinis tezeja. Kad pahf fcho atgadijumu bija protokole usnemta, tad abi wirfneeki aibrauza us pilsehtu. Tur nonahkufchi wini atkal nelahrtibas padarija, kà ka wini beidsot tika zeeti fanemti. Ubi wirfneeki tika pee kara-teefas apfuhdseti.

No Konotopas (Kijewas gubernà). No tureenahs teel awifsei „Kijewlanin” sinohts, ka Zafinowfkas zeemà kahdi semneeki, kas par sirgu sagkeem bija pasihstami, us breefmigu wihsi nonahwejufchi fawu beedri, kas wineem draudejis, ka wifsch tohs darifchoht waldibai sinamus. Polizija, kas bija dabufufe dširdeht, ka kahds semneeks, Goworuns wahrda, pasudis, lika pehz wina melleht. Ismellejoht tika mineta zeema kapsehtà kahda kapu weeta usrakta; bet kapà ne-atrada wis weenu lihki, bet diwus un tas ohtris lihki bija pasudufchais Goworuns. Kà no daschahm fihmehm bija redsams, tad Goworuns bija dšihws aprakt. Wina beedri bija winu kà mehteli eefinufchi, ka wifsch nebija warejis kufstetees un tad dšihwu semè eerakufchi. Wehl nefas naw sinohts, waj polizijai isdewees wainigohs peekert; bet wehlejams buhtu, ka tohs rohka dabutu un wini fawu fohdu fanemtu par tahdu breefmu darbu.

No Wosnesenskas. Kahds preesteris Wosnesenska bija tur dšihwodamus stundistus (ihpafchas tizibas fškiras peekritejus) usajinajis us pahfpreefchanas strihdineem, bet garidneekam ne-isdewahs, stundistus pahfleezinahf, kà wini alojahs, fšahdai tizibas fškirai peekridami. Tureenahs eedšihwotaji apnehmahs, stundistu atgreeschana panahft us zita zeta. Sapulzejahs wairaf simtu zilweku, aifweda wairaf stundistus us teefas namu un draudeja tur til ilgi, kamehr weena data no stundisteem ari apnehmahs, pee pareizizibas atgreesfees. Kas wehlat atkal attrihtohf, tam fohlija 500 fiteenus. Zomehr stundisti nelahwahs fabaiditees un tika tapehz lohti breefmigi pehrti, wifupirms ar fšagareem un pehz tam ar plemi. It ihpafchi daudf bija jazeesch kahdam laulatam pahrim.

wahrda Schimenko. Wina feewa tika, kad ta bija wairaf neta 100 fiteenu dabujufe, pee mateem ustrauta augfcham un usajinata, lai wina no fawas tijibas atfalaks. Wina palika tomehr pastahwiga un tika atkal fista. Uhrste, kas to ismelleja, isteiza, ka feeweete buhtu mirufe, ja wina buhtu wehl drufzin fista.

Aprinka teefa Zelisawetgradâ noteefaja 12 wifuwairaf wainigohs us nodohfchanu arestantu rohte.

No Buguruflanas (Samaras gubernâ). Rahdâ zeemâ Buguruflanas aprinki pamanija isgahjufchâ seemâ preefch kahda krohga (labakas) nakts waktneeks aijuhgtas ragawas, kuras fehdeja trihs zilweki. Winsch tuwojahs fehdetajeem un usrunaja tohs, bet ne-atbild. Ne-usdrihlfteedams weens pats fwe-fchineekus ismelleht, winsch nogahja pee zeema wezaka, tam sinu doht, ka atradis ne-ustizamus zilwekus. Pusfundas laika bija gandrifs wifs zeems ap krohgu fapulzejees, bet tomehr neweens nedrihlfteja eet brihnigeem fwe-fchineekem klabt. Beidsoht kahda feewa fanehma duhfchu un gahja, fazidama: „Reis tatschu jamirst“ pee ragawahm klabt, bet weenam feh-detajam ghimi eeflatijufehs, wina eebrehzahs un fahka behgt. Wisi ziti nu ari laida feewai palak. Tikai ohtra rihta dabuja pahreezinatees, ka ragawas atradahs trihs lihki. Palak-mellejohht atrada, ka deenu preefch tam kahdâ kaiminu zeemâ noferi trihs sirgu sagli, kuras semneeki tamehr situfchi, kamehr tee mirufchi. Tad tee lihkus eefehdinajufchi aijuhgtas ragawas un sirgu aisdinufchi. Wainigeem semneeki tika faukti swehrinato teefas preefchâ, bet ta tohs atfina par newainigeem.

No Uralffas. Uralffai ir grubts gads panejams. Labiba un feens naw labi fchini gada isdewufchees, zaur lo dahredfiba par ufturas-leetahm fajehlfufehs; bes tam wehl leela ugungrehka behdigi augli parahdahs, kas wafara tureeni peemelleja. Ka Kreewu awifes sino, tad tahs no pawalstneekem sawahl-tahs dahwanas naw teem zaur ugungrehku apflahdeteem naudâ peefubtitas un tee waijadfige darbi, kas ar semes-islihdfinafchanu un buhwes leetu apgabdafchanu aigahja, ainehma dauds laika, ta ka til rudenim fahloht wareja pee ehku buhwefchanas preefch apdegufcheem stahtees. Tahdâ buhfchanâ dauds apdegufcho kautinu tikai fpehja few pativehrumu fagahdaht semju un mahlu buhdinas, zaur lo wefelibas buhfchana pilsehtâ teel trauzeta. Tahlak teel no Uralffas augfcham minetahm awisefim sinohts pahr kahdu pawehli, lo tureenâs teefas islaidufchas. Kad nu tee pihtee fchoghgi ap mahjahm un pagalmeem dauds pee tam palihdseja, ka ugungrehlam iszetotees ugung tika jo ahtraki isplahfita, tad tika pawehle islaista, ka fchoghgi ar mahleem aissmehrejami jeb pilni peemuhrejami, zitadi tee tilfchoht fadedsinati. Schi pawehle tika Julija mehnesi islaista, prohti tahdâ laika, kur bija dauds kaudim pee steidsameem lauku darbeem jastrahda. Te nu gadijahs, ka dauds newareja jeb negribeja tuhli to pawehli ispidiht. Nolitais terminfch bija beidses un ar mahleem ne-aissmehreete fchogi nozirsti un is pilsehtas iswesti un tur fadedsinati. Bet kad nu teel eewehrota ta buhfchana, ka Uralffâ nemgohwu un sirgu mehflus preefch kurinafchanas, tikai krohna ehlas teel ar malku kurinatas un pat ta ir grubti apgabdjama, tad newiwoht japrassa, kalab tureenâs teefas lika nozirstohs fchoghgus fadedsinaht, labaki tohs uftaupidama aufstam laikam preefch kurinafchanas.

Ahrfemes finas.

No Albanijas. Ka lastajeeem finams, tad starp Montenegreeseem un Albaneseem iszehlahs karfch. Montenegreeseem pehz Berlines nolihguma peenahzahs kahdus semes-gabalus deht rohbeschu islihdfinafchanas Albanija dabuht. Kad nu Montenegreesechi gribeja minetohs semes-gabalus Albanija eenemt, tad Albanesechi zehlahs preti ar kara-eerohtfcheem un ta tad iszehlahs karfch. Pahf fcho karu atuaklufchas fchahdas finas, ka no Konstantinopeles teel sinohts. Fgahjufcham mehnesim beidsotees pahrgahja 10,000 Montenegreesechu saldati par rohbeschahm un tika fuhfitti Gufinjes tuwumâ. Wifu pirms wini, par rohbeschahm pahreedami, eenehma to apgabalu fstarp Gufinji un Plawu lihds ar teem zeetohlfnisfcheem Zapriaku un Papiuru, kuri tika no Albanesecheem aisttahweti. Montenegreesechi tad dewahs tahfaki un eenehma Erzenizas zeemu. Kad no tam Albanesechi bija dsirdeht dabujufchi, tad tika fahaukta tautas-weetneeku fapulze un tur tika nospreests, kara-pulks no 10,000 saldateem jafapulzina un tad fchim pulkam janometahs Gufinjes tuwumâ. Tai 27tâ Oktoberi fchis kara-pulks dewahs pret Montenegreesechu kara-pulku. Nu iszehlahs breefmiga zihnifchanahs, kas ar to beidsahs, ka Albanesechu kara-fpehks pahrwahreja Montenegreesechu kara-fpehku, to is wifahm fawahm weetahm istreekdams, un tad Montenegreesecheem dsinahs patat, par rohbeschahm pahri eedami eelfch pahchas Montenegras. Schini preefch Montenegreesecheem til nelaimiga kautinâ Montenegreesechi pasaudeja 300 saldatus, no kureem pufe bija kritufe un pufe eewainota. Schini flaitli ari peefkaltiti diwi wirfneeki, kas no Albanesecheem tika fawangoti. — Kad nu seema gaidama un sneegs jaw fuidfis, tad naw dohmajams, ka Montenegreesechi fchini gada laika wehl karu no jauna fahks. Tit tahlu fneedsahs finas pahf fcho kara notikumumu. Schi klabt mums wehl japeelcek fchahda fina. Albanesechi, kas stahw, ka finams, apafsch sultana walidibas, ir pee sultana laidufchi pa telegrafu sinu, kura wini (Albanesechi) isfaka, lai leelwalstis fastahdoht komifju, kas lai semes-wehrtibu no ta semes apgabala nosaka, kas pehz Berlines nolihguma Montenegreesecheem nospreests. Kad nu wineem (prohti Albanesecheem) ta naudâs suma buhfchoht ismaf-fata, lo komifija nospreedischoht, tad wini mineto semes gabalu bes pretofchanahs Montenegreesecheem atdohfchoht. Wehl ja leelwalstis fcho luhgumu aistahstu nepeepilditu, tad Albanesechi tiftu peefpeesti, lihds beidsamam fcho fawu ihpafchumu aistahweht. Wini isrihlotu kara-fpehku no 50,000 wihreem, kas wisi swehrejufchi, lihds beidsamai afinu lahstitei pretotees. Wini zeroht, ka leelwalstis negribeschoht fchahdu Albanesechu flakteschanu, tapehz komifju fastahdischoht un litfchoht mineto semes gabalu nowehrteteht.

No Irlandes. Ka lastajeeem finams, tad Ithru semâ radufchees nemeerneeki, kas pret walidibu riktojahs. Waldiba no fawas pufes, lai nemeeru waretu apfpeest, lika daschus nemeera-wadonus zeeti fanemt. Schi fanemfchana pa datai ir lihdsesufe, jo nemeerneeku-wadoni ir ar fawahm rikfofchanahm apklufufchi, tomehr wehl daschi nemeerneeku-wadoni naw apklufufchi; wini wehl notura fapulzes, kuras gan wifadas usmusinadamas runas teel turetas, tomehr runataji fargahs, likumus taifni aiskert. Ka no Dublinas (Deblinas) teel sinohts, tad tur ar leelu usmanibu eewehro nemeerneeku wadonu ismellefchanas, kas teel pee teefahm isdaritas.

No Bairijas. Kā no Minchenes teel fnohts, tad Bairijas mēščs daudf sneega fafnidfis, kas mēščem daudf fflahdes padaroht. Daščās weetas pat dšelfszeti aifsnigufchi, tā ka daščas deenas newareja braukt. Uf dšelfszetu, kas iſeet no Miſkofenes, bija 8 lihds 10 pehdu dšifſch fneegs, tā ka ſalvati bija janem palihgā pee sneega fchkepeleſchanas. Dšelfszeta brauzeji, kas bija zeta, dabuja nakti pahrguleht wagonos.

No Amerikas. Tur neſen notikuſe leela nelaimē, prohti dšelfszeta tilts, kas eet pahri par Miſuri leelupi, pa daſai fagzuwis un ſchi gruſſchana notika tai brihdi, kad dšelfszeta brauzens ar 19 wagonem pahri gabja. 18 wagoni bija ar zublāhm un leellohpeem pilditi. Lokomotiwe, wagonš ar dšelfszeta brauzejem un 1 wagonš ar lohpeem jaw bija laimigi par tiltu pahrbrauzis, bet 17 wagoni ar wiſeem lohpeem un lahdi zilweki ekrīta uhdens witāds. Lokomotiweš wedejs ſaka, ka wiſch wiſpapreeſch efoht dširdejis pehkonam lihdsigu ſpehreenu, tad tilta wirsbuhwe frita dšitumā, wagonuš feiv lihds raudama. Leetus lehneem lija un beſ tam wehl bija til tumschš (tas bija tā ap puſ 9 wakarā), ka gandrihš ſawu rohtu ozu preeſchā newareja redſeht. Inſchereers un konduktors, no ſawāhm iſbailehm kaut zil atpuhtuſchēes, eſſatija par wiſlabako, til drihš, zil ſpehjamš, lihds Verguſen ſtanzijai nobraukt, lai waretu paſaſchēeru brauzeenu aptureht, kas iſ Lui pilſſehtas ap pulkſt. 9, 44 min. iſbrauz. Wini, par laimi, tur lailus nobrauzā. Wehſts par tilta luhſchanu iſplatijāhš itin ahtri Šcharls pilſſehtinā. Pulkš laiwāš tika iſrihkotāš, lai waretu nelaimigeem palihgā ſteigtees. Iſdewāhš wehl tani paſchā wakarā wīnu lihluš iſ upēš iſſwejoht. Pawiſam brauzeenā atradāhš deſmit zilweki. Peezi no wineem atrada ſawu nahwi, weens tika gruhti lahjās un truhthš eewainohts. Šahds lohpu dšinejš glahbahš zaur iſlehlſchanu iſ wagona. Wiſch ſtahweja lahda wagona durwis, kad uſ reiſ breeſmigo trohlfni fadſirda. Ūzumirkli wiſch tuhlt uſlehzā uſ lahdu pihlari un zaur to iſglahba ſawu dšihwibu, jo lahdaš minutes wehlaſi bija jaw wagoni upēš dibinā grimuſchi, pahr kureem Miſuri upēš dšeltenee wiſni krahldami pahri gabjahš. Notikuſe ſlahde ir gruhti aprehinājama, bet jadohma, ka ta iſtaifihš wiſmaſalašis 30,000 dolaru.

Nakſts iſ Kaſdangas apgabala.

Šahds Beſwahrda lungs ir nehmees Latweeſchu Ūwiſchu 44tā numurā manu eekſch „Nahjas weeſa“ 42trā numurā nodrukātu ſinojumu „No Kaſdangas“ augſcham minētā awiſē par gluſchi neſaiſnu, melu ſīnu aprahdiht, kurā Kaſdandſneeku gohdu nemtin aiſnemoht. Wiſupirms wiſch peemin, ka māns ſinojumš iſſchirotees trejās daſās: 1) pahr Kaſdangas lauta raſchojumeem; 2) pahr Waletē nodeduſcho ſchubni; (pahr Kaſdangas ſfohlu wiſch tē it nemāš nemin) un 3) pahr ſcheeenaš buhſchanu aprahdiſchanu. Ūbuš pirmohš ſinojumuš wiſch laiſam par pateeſigeem aiſiniš, jo tahtaku par teem wairš nepeemin, bet uſ treſcho wiſch nemāhš ar ſingru prahtu pretotees; wina rakſiſ ſahlahš tā:

„Wehš paſihſtam Kaſdangu jaw 10 gabuš un zeram, ka Kaſdandſneeki nekaunoſees, kad ſchē lahduš wahrduš runajam par Behrſina lunga ſinojumu, kaš ar ſawāhm nepareiſigam pahrmēſchanāhm Kaſdanineeku gohdu nemtin abſnem. Kaš naw eepaſinees ar wiſu to, ka Kaſdandſneeki dohma, runa un dšihwo, kaš teeſcham waretu wīnuš tureht gandrihš meſchoneem lihdsiguš; bet kaš ar Kaſdandſneeku buhſchanu labi eepaſinees, tam Behrſina lunga wahrdi iſleekahš — it johzigi.“ — Tē Beſwahrda lungam lohti wiſahš dohmajohbt, ka wiſch eekſch lahdeem deſmit gadeem ar Kaſdandſneeku dohmāhm, runāhm un dšihwi eepaſinees,

lai gan ſkai warbuh lahdu gadu Kaſdangas apgabalu paſihſtu tad tomehr waru ſajihht, ka eš ſcho maſu laiſtan ſchā apgabala eedſihwotajuš wīnu dohmāš, runāš un dšihwē labāſi eſmu eewehrojis un ar taħm eepaſinees, neka Beſwahrda lungs warbuh deſmit gadu laiſā. — Tahtaku wiſch rakſta, ka eš ſaloht, ka „no dſeedaſchanas-beedribāhm, teaterem, weeſigeem wafareem un zitāhm taħdahm eeſtahdehm ſchē ne-efoht ne jaufmaš. Šahdaš, ka zeen. ſnotajš pee teem peekriht, kaš lahda apgabala jeb tahtāš iſglihtibu grib mehriht pehž dſeedaſchanas-beedribāhm, teaterem, weeſigeem wafareem un zitāhm taħdahm eeſtahdehm.“ — Wiſch ſaka: „pee teem;“ leekahš ka Beſwahrda lungs tohš, kaš taħdahm eeſtahdehm peekriht, atbala pawiſam ſawā ſchkeā, it tā buhtu gribedamš ſajihht, ka tee nemāš neſajehbš, lahda ſinā iſglihtoſchana ſakriht — naw iſprohtamš lahda ſinā Beſwahrda lungs mehro lahda apgabala jeb tautāš iſglihtibu, jeb waj wiſch war peerahdiht lahdu iſglihtotu tautu, jeb ari lahdu apgabalu, kuſch pehž iſglihtibaš zeſchahš un kuram jeb kurai ſchahdaš eeſtahdes truhthu. Laiſam ne. Waj tē nu paſchā Beſwahrda i. dohmaš un wahrdi ne-iſklaufahš johzigi. Tahtaku wiſch ſaka: „Wan prohtam zeeniht dſeedaſchanas beedribāš un wīnu ſwehtibu un labumu, ja taħš tohp labi waditaš, un ja derigaš un teizomaš dſeeſmaš tur tohp dſeedataš; gan ſinam, ka labi un mahtſligi teateri, kaš tikumibaš un tillibaš kalpo, nebuht naw ſmahdejami; gan ſaprohtam, ka ir jauki redſeht, kad draugi un dramſenes beſwainigi papreezajāhš weeſigōš wakarōš: bet to nedš ſinam, nedš ſaprohtam, ka dſeedaſchanas beedribu, teateru un weeſigo wafaru truhthumš ir japeemin pirmā rindā, ja gribam lahdam apgabalam peerahdiht truhthumu iſglihtibaš ſinā.“ — Tē nu atkal Beſwahrda lungs nemāhš man peerahdiht rakſteena ſkudon, kad iſglihtibaš ſinā dſeedaſchanas beedribu, teateru un weeſigu wafaru truhthumu eſmu peeminejš pirmā rindā; pehž wina dohmāhm, ja gribohht iſglihtibaš truhthumu peerahdiht, man efoht waijadſejš pirmējā rindā pawiſam zitu leetu un buhſchanu truhthumuš peerahdiht. — Ja nu tani weētā buhtu bijuſchi zitu leetu truhthumi peerahdiht, tad tomehr Beſwahrda lungam kaš tā tā tē it nefo nebuhtu warejš palihdſeht pee pretioſchanaš dohmāhm un wina dohmaš iſnahthu tā tā tā til gazaš — til plataš. Wiſch tahtaku ſaka, ka prohtohbt gan lihds ar wiſu peeminehu apgabalu, kuram wiſch par aiſbildni metees, zeeniht dſeedaſchanas beedribāš un wīnu ſwehtibu un labumu, ja taħš toppoht labi waditaš un ja derigaš un teizomaš dſeeſmaš tur toppoht dſeedataš. Tē rakſitajam paſcham ir atkal wiſlees, jo tā waretu par peemehru weens taħda apgabala eedſihwotajš, kurā ſchahdaš eeſtahdes ne-atrohdahš, nedš ari taħdaš jeb kaut kad buhtu apmellejš, bet ſkai warbuh pa wahrdam paſihſtu, itin ſkaiſi ſawāš dohmaš apleezinādami iſteikt par taħš zeeniſchanu jeb nezeeniſchanu.

Tahtaku Beſwahrda lungs ſaka: „ja derigaš un teizomaš dſeeſmaš tur tohp dſeedataš“ un atkal par teaterem „kaš tikumibaš un tillibaš kalpo.“ Neſtinu patš, nedš ari lahdu zitu, kaš dſeedaſchanas beedribāš un teateruš ir apmellejš, dširdejš runajam, ka dſeedaſchanas beedribāš nederiguš un neteizamaš dſeeſmaš buhtu tapuſchāš dſeedataš; Latweeſchu tautai paldees Deewam deeſgan derigu un teizamu tiſlabaſi garigu ka ari laiſigu dſeeſam ir Deewa ſwehtiba. Tapat ari ne-atminohš kaut lahdu reiſ redſejš taħduš teateruš, kaš netikumibaš un netillibaš kalpo. Laiſam Beſwahrda lungam buhš ſkaiſi pirmajam ta laime gabijufeš, kaut lahda tumschā maleenaš lahta, taħdaš dſeedaſchanas beedribāš un teateruš peedſihwoht, kaš kalpojufchi netikumibaš un netillibaš, un kur tiſuſchāš dſeedataš kaut lahdaš nellahjigaš, nederigaš, neteizamaš dſeeſmaš, jo zitadi wiſch tā diwejadi par taħdahm eeſtahdehm nedohmatu.

Tahtaki wina wahrdi ſtan: „Teefa gan ir, ka wini teateruš un weeſiguš wafaruš (dſeedaſchanas beedribu wiſch ſchē wairš nepeemin, it tā wini jaw ar to nu buhtu apdahwinati tiſuſch) ne-eerauga par taħm ſwarigataħm baſhm, kaš tautāš jauz pee gaiſmaš, jo ir aiſinuſchi, ka tiſai baſniņa un ſlobla piſniģi mahja — eeniht tumschu un miſleht gaiſmu. Un ſchē abi lihdselſi ſchē ir gohdam leelati.“

Beſwahrda lungs peewikahš, ka dohma, ka jauz baſniņa un ſlohlahm ween jaw war wiſu iſglihtibu panahht, teefa gan, it

flobla ir ta pirma weeta, zaur to zilwels war pa dafai tuwina-
tees isglichtibas stahwoftam, bet ar to ween wehl wisa zita isglicht-
iba nam panahsta.

Kad yeemineitais lungs dohma, ta tahds, kas ir pagasta un
draudses floblu apmetlejis un ir uszibstigs basniza gabjeis, ir jaw
isglichtohts zilwels, tad winsch ir wihlees, ja tahds, reis isglichtotu
beedribā nahjis, nepratihs, tā waijadsigs un peenahstahs, uswe-
kees. Luht, schē nu ir tahdas eestahdes un beedribas derigas, ku-
was proht ispidiht truhltumu isglichtibas sinā. — Taddās beedri-
bās zilwels ar zilwetu fateetahs un dabu eepasihstees ar ziteem,
no kureem war dabuht prahstigu un peellahjigu uswechanohts
mahjitees. Ohtrā lahrtā nemoht Beswahrdā funga wahrdi dees-
gan johzigi isklauktohs, jo waj winsch dohma par basnizu un
floblu, tā teitdams, ta tilai schē ween ir basniza un flobla un zi-
tā appabalāds Kursemē un Widssemē ne, jeb waj tilai ween proht
kautini basnizas un floblas zeenihst, un ta zitā appabalāds, tur
tahdas eestahdes atrohdamas, thrti beidsamee pagabnt mahjo.
Lat ar til dauds peeteel. J. Behrsfisch.

Sihki notifikumi is Rigas.

Aplaupifšana. Lat 14tā Nowemberi usajzinaja lahda re-
storazija ischetri schihdt pohdneeku W. Treidti, lai tas nahloht wi-
weem lihdti, jo teem esohst pohdneeka darbs. Treide nedohmaja
neto kaunu, gabja schihdeem lihdti us jauno leela Mast. eelā
№ 92 buhwejamō namu. Zaur lahdu koridori eihoht, schihdt
tam peepeschi usbruta wirsu, israhwa winam naudas-maku ar
80 rubt. un dewahs tad prohjam. Aplaupitais gresahs pee po-
lijjas, kurai ari isdewahs, diwus schihdu usbrujejus fakert. Pee

teem' atrada weenu dafu no sagtahs nandas, stary kuru bija ar
lahds diwdesmitpeeju rubtu paotirs ar ihpafscham sihmehm, ku-
ras Treide jaw eepreesh bija usdewis.]

Sirgu sahdsiba. Lat 13tā Nowemberi, pulstien 6 wakara,
aptureja garadawojs Nikolais Petrows dselszefa tilta gala Jel-
gawas preeshpilssehta lahdu nedrohshu wihru ar sirgu un ee-
juhgu. Jaw ohtrā deenā dabuja sinabt, ta sirgs pee Mas-Zum-
prawmulschas Salminu krohga Dohles fainneekam Jehlabam
Denerwitscham nosagts. Saglis ir apzeetinahts un nemts ismet-
leschanā.

— Widsemes gubernators ir atwehlejis tirtotajam J. Strau-
cham pee weza lehger-lauka winam peederoschā namā eetaisht
spitschu-fabriku.

Relaimigs atgadijums. Ohtrdeen, 20. Nowemberi, pehz
pufdeenas pee linuswareem stahwejuscham ligerim Ch. L. nepa-
manoht usstrehja suhrmana sirgs, pasweeda to pee semes un pah-
brauja pahri. Relaimigais bija tā fadausihst, ta jaw pehz stun-
das laika sawu dshwibu istaida. Suhrmanis tika anzeetinahts.

Sirgus sinas.

Schim nedekā mums eestahjes stipris fals, pat 20 grabdu anstuma fa-
fneegdoms Zeka-lails ir smuls un ar lamanahm war braukt, ta put ween.
Ohtrude nu wehl peenahja pee Bolberajas diwi damflugi, tomeht lugofcha-
nai driht buhs ja-asahjahs.

Linu sehllu lihds schim atwesti 140,205 maifi un fapalatas 113,274 muzs.

Atbildebams redaktors Ernst Plates.

Lihds 20. Nowemberi pee Rigas atnahstuchi 2691 fugis; aishajufchi 2680 fugi.

Sludinaschanas.

**The Singer Manufacturing Co.,
N u j o r k ā,**

wisleelata schuhjamu maschinu fabrika pasaulē
pahrdewa jaw

wairak ta 2 milioni schuhjamu maschinu,

tum labums un slawa zaur augshējo leelo pahrdohschanu un zaur wairak ta

120 gohda-algahm

us wislabato ir peerahdihts.

G. Meidlinger, Aleksander-bulwari Nr. 1,

general-agents preeksch Eiropas.

Wisas daschlaret schepat sem Singera wahrda peefohlitas schuhjamas machines ir pakal-taisttas.

Wezas, schuhshantai nederigas machines no wifahm ssemahm teel pret original Singera maschinehm eemhtas un
malkā eerehlinatas.

Nomassaschanas nedetahm no 1 rbl. jahkoht.

Schahda nomassaschana, kas zaur Singera Manufacturing Komp. ir zehlsehs, jaw dauds tuhstoscheem palihdsejuse pee
schuhjamas machines tilt, jo zaur lahdu alkautu nomassaschanas atweeglinaschanu satram ir eespehjams, schahdu palihdsibas
maschini eegahdatees.

Wisas fortes pehrwju,

pitcheas (Grünberga) par fabrikas zenahm, fr-
schas darwas-tapselos pret lahju peedahwa

A. un W. Wetterich,
pee Pehtera basnizas.

Wihku-taistaju meisters Ehrlichs

tur wifabus gotawus wihlus preeksch pahrmihsch-
nas pret nobruhleteem, tā ari preeksch pahrdohschanas
Kahru-eelā Nr 11, pretim Bolberajas bahnufim,
blalus wehstun pahri.

Limbashu pilssehta

manā mahjā pee luteru basnizas, pahrdohhu gotawus
fahrlus wifabā leelumā war mehrentu zemu. Us-
pirzeetem, kas wairak jahrlus peht, teel wispriwa
sprehlinats.

E. Köhler, 2

No 22. Novembra fahloht es dšihwoju Spohra namā, Wehmer-eelas un Teater-bullwara stuhri Nr. 6, pa 1 trepi augšā.

Dr. Voorten,

spezial-ahrste preefch kallu-, auschu- un deguna- flimibahm.

Saweem zeen kundehm daru finamu, ta mans

ebrgla apteekis

tagad atrohdašs Smilfchu- un Schluhu-celu stuhri, pee birtšas.

Joh Wfeil,
apteekers.

Mahlpils muifchā, pee wirsmeschafunga C. D. Lowsky teel freems elementar-iskolotajš mellehts. Lohne 250 rubl. (Wehtules eet pah Siguldas stanzju.)

Limbaščōs.

Tirgus-platišā malā ir trakteeris ar cebrauf- ūchāus-weetu no jaunā gada 1880 us renti dabujamš. Luwatas finas pee K. Meyer, bekerejā.

Filza-sahbaki

ir dabujami Gelfch-Rigā Laiipu-celā (Stegstr.) Nr. 6, pee hutu-taiftaja C. F. Seidel.

Schuhama mašchine Polat Schmidt ir aif- zelofchānās deht pahrohchama Teater- un Wall-celu stuhri pee krehtlu-taiftaja J. Langmann'a.

Goronfka alus-bruhš, pee PillaWa fabrilas, teel preefch eefala labi meefchi pirkti un par tah- deem augsta zena malfata.

Brahtu Kamarinu apteeku-prezu un pehrwju-bohde Rigā, pee rahtuūcha-platiūcha,

peedahwa wiūas wiūnas- un mahleru-pehrwes un aptee- ku-prezes, lā ūilumsahles (indigo), loūchenile un loūche- nile ūalwi, piku-pehrwi, wiūas sortes anilin-pehrwes, ūeepu-ūahles un Klorfalki, Korneiburgas un Holan- deūchu pulweri preefch loūpeem, loyal-laku, lihmu, diūchleru-laku u. t. pr. par wiūlehtatahm zenahm. Andelmani, taš wairat uū reiū epehrk, dabu prezes lehtati.

Sauja preefchu malka, " " planfas, " " galdi

teel pahrohkti pee K. Kauffelda lunga, Beerin- muifchā (Lindenruh) netahk no Altonas.

Walmeerā!

Staiūas mohdes wilnainas drabnas preefch bruh- tes-ūeitehm, lā ari mohdes ūemas bukūtinus dabuja nupat jaunā leelā iūwehlē un taūš peedahwa par wiūlehtatahm zenahm

C. Wittmann,
blakus luteru baūnizai.

Walmeerā. Frisch's raugs

ir dabujamš pee

R. W. Müller,

materialu- un pehrwju-bohde, wiūna- un ūirtus- ūantohris, biūuūcha meefneela Baek l. namā Nr. 90.

No jenzures atwehlehš. Rigā, 23. Novemberi 1879.

Driūehš un dabujamš pee hiūūchu- un grabmatu-driūetaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā pee Wehtera baūnizas.

Tai gruntigā un wiūu-wezakā

J.

Engliūchu

Kedlich

magasihnē

teel turetās un pahrohčas lebus-ūlidas jeb ūfrinūtoras preefch wiūweefcheem, ūeeweefcheem un behrneem no itweena garuma, tā ari Amerikas patentēs jeb Halifals un Klipper Klub ūlidas, turas pee turpehm jeb ūahbakeem beū ūilnāhm peūflebbūamas, ari garas, iūfas, platas un ūchauras 'ūlidu jeb ūfrinūtoru ūilfnas, iū gresnāhm ahdāhm taiftas, wairumā, lā ari maūmā par mehrenu zenu jeb maūju.

J. Jkert,

Anglijas tehrauda-prezu-bohde Halku-eelas widū Gelfch-Rigā,

peedahwa ūaweem pirzejem wiūlabahāš laktas un ūtruhwiūtikus latrā leelumā sem diwu gadu apgalwo- ūchānu, plehūūas, ūtruhwu-greeschamohs ūflehūus, ūaleju ūnihuūtangas, wiūklus wiūūas sortes un abmarus, wiūlabahāš ūfirnamu-, ruku- un ūūlehrs-ūahgus, lā ari wiūus riūtus preefch diūchleecem, žimerma- neem, ar wahrou preefch latra amatneeta.

Preefch medineeleem un meūūafargeem man ir leela iūwehle ween- un diwūstohbru ūintes, piūtoles, lā ari revolverus un patronas dabuju un pahrohdu par wehl nekad biūuūchāhm til lehtāhm zenahm.

Ari wiūi muūilalifūi instrumenti atrohdašs leelā kraūjumā un peedahwju labi ūlanofchāš wiūoh- les no 3 rbl. fahloht, baūes, ūchellos, leelas un maūas bungas, trompetes, jaūtis-ragus, klarnetes, ūlehtes, wiūleelakā iūwehle armonitas, it iūpahūi wiūus instrumentus, tapat ari wiūas sortes ūeides jeb ūibgās.

Kates, las no ūir-Rigas uū Gelfch-Rigu eet, eerauga pa krejū rohtu bohdi, ūur deht labalās atraūchānās ir iūūahra leela apūelita iūkaptis, beū tam uū durwim ir laūamš Latweefchu, Wahju un Kreewu walodā:

J. Jkert,

Engl. tehrauda-prezu bohde.

Rinjeles muifchā pee Lutuma

ūrahw kaūda baūa labu ūpeestu ūeegelu un dāūūtinu preefch pahrohchānās. Turpat ūhindeki un dehtū- nama malka dabujama. Klāhtalas finas dabu pee muifchās pahrwaldibas. 2

Dšihwoflis, derigs preefch ūuhrmana, ir iūbrehjamš leelā ūel- ūander-celā Nr. 123.

Rig. Latw. beedriba.

Swehtdeen, 25. Novemberi 1879:

Konzerte.

Beū abeem beedribas loūreem pedalisfees pee kon- zertes iūrihtloūchānās waikal kreetnu ūpehtu. Saūlumš liboūi plūūi. 7 1/2 w. Ma l f a: Numureereteer platiūi ūahlē 75 L, nenumureereteer 50 L, loūchās un galerijā 25 L. Behrnu biletēs par 40 L, 25 L, un 15 L. Pro- gramas malka 5 lap. gabalā. Preeūūneeziba.

Rig. Latw. beedriba.

Swehtdeen, 25. Novemberi, plūūi. 4 1/2 peūpupš.

general-ūapulze.

Deenas ūahrtiba:

- 1) ūitnu ūapulūūchu wadona ūelūchāna preefch 1880. gada.
- 2) Rewidentu ūelūchāna.
- 3) Gabamalkas noūpreeūchāna preefch 1879/80 g. Annas wiūri.

Jonatana beedriba.

Swehtdeen, tai 2. Dezemberi:

Andreju balle

ūwehtu eglitei par labu. Preeūūneeziba. 2

Jonatana beedriba.

Swehtdeen, tai 25. Novemberi neiūs malka- ūchānās preti nemtas. Preeūūneeziba.

Smiltene,

Sakkitt l. jaunūūbuhweitā „ūūiptas hoteli“ ūweht- deen, 2. Dezemberi, pee ūlriūūa muūilas ar Beū- neeku peepaliūdūibu

teaters

ar ūupejahm, peū tam weefigs wafars. ūrah- diūš: ūiūūina jeb piūūehtneekš uū ūaukeem, no P. Plawneeka, un ūtaifta Greetina jeb muifchneekš un melderis, no A. ūlunana. Beigās ūūiūdu ūwateer un danzis loūtimōs. Geūaūlumš plūūi. 6 peūpupš.

Uū Daugawmalas, tirgus ir 14. Novemberi paūdētš

ūelta pulūstens,

kaūpeles ūelūūupūū ūiūehš ar M. L. Gohbigais atraūdejs dabu 30 r. pateizibas-algas Maūt. ūir- Rigā leelā celā Nr. 21, pee Loūbach'a.

Weena kaūa

ir preefch 3 nebeiahm uūūlihdufe un pret iūroūūchānu atlihdūinaūchānu ūawemama Keepneel-celā Nr. 54.

25 rublu pateizibas-algas.

Tai nakti no 12ta uū 13to Novemberi tilla no- ūagta 3 1/2 gadu weza tumūūi ūarlana leūwe ar melnu ūriūpu pa muguru, ar ūantu peeri, krehtes un aūte melnas, augums ūmalūš: beū tam ari no- ūagtas 3 aitas. Raš ūagtas leetas uūrahda, da- buūš 25 r. pateiz. algas Kopaiūchu teefas mahjā. Dahwis Keepinūū.

25 rbl. pateizibas-almu

dabuūš taš, las waretu uūrahdiht oūhrdeen, 20. No- vemberi ap p. 4 Rigā ūhgelūalnā leelā Lehger-celā no eelas ūagto ūirgu, gaiūū-bruhns (ūuūū), widejā leelumā, ūble eejuhgā, Piuu ūamanās. Uūrahdamš ūhgelūalnā Kalnazeema-celā Nr. 3, pee meefneeka

A. Freiland.

No polizejas atwehlehš.